

TEENISTUJATE AMETILIITUDE KESKORGANISATSIOON
ESTONIAN EMPLOYEES' UNIONS' CONFEDERATION

Lp Jüri Ratas

Peaminister
Vabariigi Valitsus
Stenbocki maja
Rahukohtu 3 Tallinn 15161
riigikantselei@riigikantselei.ee

Lp Janek Mäggi

EV Rahandusministeerium
Riigihalduse minister
Suur-Ameerika 1 Tallinn 10122
janek.maggi@fin.ee

Lp Indrek Saar

EV Kultuuriministeerium
Kultuuriminister
Suur-Karja 23, Tallinn 15076
minister@kul.ee

Sama:

Lp Mailis Reps / EV Haridus- ja Teadusministeerium / Haridus- ja Teadusminister / Suur-Ameerika 1 Tallinn 10122 / mailis.reps@hm.ee

Lp Siim Kiisler / EV Keskkonnaministeerium / Keskkonnaminister / Narva mnt 7a Tallinn 15172 / siim.kiisler@envir.ee

Lp Tarmo Tamm / EV Maaeluministeerium / Maaeluminister
Lai tn 39 / Lai tn 41 Tallinn 15056 / tarmo.tamm@agri.ee

Lp Taavi Aas / Eesti Linnade ja Valdade Liit / Juhatuse esimees / Tallinna linnapea / Vabaduse väljak 7 Tallinn 15199 / taavi.aas@tallinnlv.ee

Teenistujate Ametiliitude Keskorganisatsiooni TALO ettepanek liikmeskonna 2020. aasta töötasu alammäära ja töötasustamise tingimuste üleriigiliste läbirääkimiste korraldamiseks

26.02.2019, Tv - 07

Teenistujate Ametiliitude Keskorganisatsioon TALO teeb kollektiivlepingu seaduse § 7 alusel Vabariigi Valitsusele ettepaneku moodustada TALO liikmeskonna 2020. aasta töötasu alammäära ja töötasustamise tingimuste läbirääkimiste korraldamiseks üleriigiline delegatsioon.

Kollektiivsete töösuhete põhialuseks oleva võrdse kohtlemise printsiibi kohaselt ootame nimetatud läbirääkimistele tööandjaid esindama kõiki TALO liikmeskonnaga seotud institutsioonide (loetelu käesoleva kirja adressaatidena) esindajaid.

See eeldab ministeeriumide, mille haldusalluvuses on TALO liikmeid, (*kultuuriministeerium* (kultuuri ja spordi esindamine tervikuna), *haridus- ja teadusministeerium* (huvihariduse ja -tegevuse esindamine koos ELVLga), *maaeluministeerium* (SA Maaelumuuseumid esindamine), *keskkonnaministeerium* (Eesti Loodusmuuseum esindamine) kaasamist. Ministeeriumide volitatud esindajate osalus üleriigilistel läbirääkimistel võimaldab kujundada ühised seisukohad erinevates haldusalluvustes samalaadset tööd tegevate töötajate võrdseks kohtlemiseks.

KOVde ja nende esindusorganisatsiooni *Eesti Linnade ja Valdade Liidu (ELVL)* möödapääsmatu kaasamise vajadus tuleneb kriitilisest olukorrast, kus TALO liikmeskonda kuuluvate - eelkõige kultuuri, spordi ja huvihariduse/huvitegevuse asutuste töötajate töötasu mahajäämus, võrreldes samalaadsetes riigi osalusega asutustes tööd tegevate kolleegidega - on põhjendamatult suur. Tajutav on diferentsi kasv.

Omavalitsusüksusi esindava *ELVL* kaasamise õiguslikuks aluseks on kollektiivlepingu seaduse § 3 lg 2 p 2¹ sätestatud omavalitsusüksuste liitudele (varasemalt ELL ja EMOVL) õigus olla tööandja esindajaks ja kollektiivlepingu pooleks.

Ka viitavad nii *KOKS* kui *KOÜLS* omavalitsusüksuste ja nende liitude õigustele, kohustustele ning realiseerimiseks vajamineva volitusnormi tekkimisele. Eeldame, et ELVL ja riigihalduse ministri osalus läbirääkimistel võimaldab aidata kaasa kohalike omavalitsusüksuste huvide ja vajaduste realiseerimiseks parimal viisil.

Samuti palume kaasata läbirääkimistele avalik-õiguslike juriidiliste isikute Rahvusoper Estonia, Eesti Rahvusraamatukogu ja Eesti

Rahvusringhäälingu esindajad nende tegevust reguleerivate seaduste alusel ja piires.

Eelloetletud tööandjate /omanike volitatud esindajate kaasamine võimaldaks kujundada erinevates haldusalluvustes ja omandisuhetes tegutsevate samalaadset tööd tegevate töötajate võrdse kohtlemise, nende motivatsiooni tõstmiseks ühtse tegevuspoliitika, õiglase töötasu ning garanteerida selleks vajalikud rahalised katteallikad.

TALO lähtub läbirääkimiste taotluses valdkonniti kinnitatud poliitikates, arengukavades jt teemakohastes riiklikes dokumentides, aga samuti varasemate läbirääkimiste käigus poolte vahel kokku lepitud põhimõtetest.

Samuti toetume Euroopa Liidu erinevates institutsioonides, sh ILO, õiglase töötasupoliitika ideoloogiates formuleeritud definitsioonidele ja üldpõhimõtetele. Eelkõige viitame ETUC – Euroopa Vabade Ametiühingute Konföderatsiooni soovitudele ja 2017. aastal Göteborgis allkirjastatud Euroopa Liidu kõrgetasemelise dokumendi *Euroopa Sotsiaalõiguste Sammas* eesmärkidele.

Oma taotlustes aktsepteerime jätkuvalt eelnevate üleriigiliste läbirääkimiste käigus varem kokku lepitud põhimõtteid, mille kohaselt **kõrgharidusega töötaja töötasu alammäär**, kui ta töötab kõrgharidust nõudval või sellega võrdsustatud haridustasemega ametikohal täistööajaga, peaks olema võrdne rahandusministeeriumi poolt prognoositava keskmise töötasuga läbiräägitavaks perioodiks.

Asutustes motivatsiooni hoidmiseks ja võrdse kohtlemise tagamiseks **reguleeritakse ka teiste ametikohtade töötasu määrasid**, st nendel, kelle sissetulekud juba ületavad kokkulepitavat töötasu alammäära ning tugipersonalil, kellest sõltub oluliselt põhitegevuse eemärkide ja kvaliteedi saavutamine. Selleks nähakse ette töötasufondi piisav kasv.

Läbirääkimiste taotluse absoluutnumbreid korrigeerime rahandusministeeriumi ja Eesti Panga kevadistes ja sügisestes majandusarengu prognoosides esitatavate andmete alusel.

Järgmise aasta läbirääkimiste nõuded on seotud eeldusega, et 2020. aastaks jõuda kõrgharidusega ja kõrgema kutsekvalifikatsiooniga või kõrgharidusnõudega võrdsustatud spetsiifiliste eriteadmistega töötaja töötasu alammääraga vabariigi keskmise prognoositava (so 1458€) töötasuga võrdsele tasemele.

- **Taotleme riigieelarvest töötasu saavate ja riigieelarvest toetatavate (riigiasutused, avalik-õiguslikud juriidilised isikud, sihtasutused, maakonna raamatukogude seaduse alusel riigilt**

- töötasu saavate töötajate), aga samuti kohalike omavalitsusüksuste haldusalluvuse olevate asutustes töötavate TALO liikmeskonda kuuluvate kõrgharidusega ja kõrgema kutsekvalifikatsiooniga või kõrgharidusnõudega võrdsustatud spetsiifiliste eriteadmistega kultuuritöötaja minimaalseks töötasu alammääraks 1458 € alates 2020. aastast, st võrreldes 2019. aastaga + 12,1%.
- Taotleme TALO liikmeskonda kuuluvate asutuste töötajatele – kõrgharidusega töötajad, kelle töötasu juba ületab brutotöötasu alammäära ning tugipersonal - motivatsiooni hoidmiseks töötasufondi kasvu vähemalt + 7%, arvestatuna 2019. aasta tööjõukulude tegelikult tasemelt.
 - Taotleme TALO liikmeskonda kuuluvate, eelkõige kõrgema kutsetasemega laste- ja noortetreenerite riigipoolse töötasutoetuse mahu tõstmist tasemele, mis võimaldaks võrdsustada treenerite töötasu kõrgharidusega ja kõrgema kutsekvalifikatsiooniga või kõrgharidusnõudega võrdsustatud spetsiifiliste eriteadmistega kultuuritöötaja töötasu alammääraga , st 1458€ kuus (2019 vastavalt 1000€).
 - Taotleme TALO liikmeskonda kuuluvate *huvikooli seaduse* alusel töötavate huvikoolide (muusika ja kunstikoolid) pedagoogide töötasu võrdsustamist põhikooli ja gümnaasiumi pedagoogide töötasude tasemega. Selleks leida kohalike omavalitsuste põhifinantseerimisele lisavahendeid riigieelarvest (koos vastava seadusandluse tagamisega).
 - Taotleme KOV haldusalluvuses olevatele kultuuritöötajatele töötasukasviku kokkulepet ELVLga, mille alusel - arvestades kohalikke võimalusi ja väljakujunenud erisusi - järgitakse üleriigilise kokkuleppe üldiseid põhimõtteid. Püütakse leida riigipoolset toetust olulistele kultuuriarengutele nagu laulupidude ettevalmistus jm seonduv.

Üldistades - üleriigiliste läbirääkimiste eesmärgiks oleme seadnud võrdse kohtlemise ning õiglase ja motiveeriva töötasupoliitika rakendamise - mis võimaldab olemasolevaid inim- ja finantsressursse kasutada efektiivselt ning selle läbi panustada ühiskonna tasakaalustatud arengusse.

TALO läbirääkimiste delegatsioon esindab Eesti Kultuuritöötajate Ametiliidu, Eesti Teatriliidu, Eesti Treenerite Liidu, Televisiooni Loometöötajate Ametiliidu, Raadio ja Televisiooni Tehniliste Töötajate

Ametiliidu, Eesti Ajakirjanike Liidu, Eesti Muusika-, Kunsti- ja Kunstidekoolide Töötajate Ametiliidu liikmeid.

Saavutatud kokkuleppe põhimõtteid võib laiendada ka teistes analoogseid tegevusi edendavates sektorites ja asutustes, kes aga otseselt läbirääkimistes ei osalenud.

Läbirääkistega seotud sisulised materjalid esitatakse piisavas mahus ja kvaliteedis ning õigeaegselt läbirääkimiste ajal või huvitatud poolte eelneval nõudmisel.

TALO peab otstarbekaks alustada töötasu alammäära ja töötasustamise tingimuste kollektiivseid läbirääkimisi üleriigilise tööandjate esindajate delegatsiooniga esimesel võimalusel paralleelselt riigieelarve menetlusgraafikuga.

TALO eeldab, et käesolev üleriigiliste läbirääkimiste alustamise ettepanek praeguse valitsusega seotud adressaatidele, edastatakse Riigikogu 03. märtsi k.a. valimiste järgselt moodustuva valitsuse adressaatidele järjepidevuse printsiibist lähtudes.

Küsimustega pöörduda TALO juhatuse ja allakirjutaja poole.

Allkirjastatakse digitaalselt.

Ago Tuuling

TALO juhatuse esimees
TALO delegatsiooni juht läbirääkimistel
Tel 6419804 // mob 55667536
talo@talo.ee